

Elottoman hätäsektio kentällä, case

Miretta Tommila, anestesia lääkäri, Tyks

Raskaana olevan sydänpysähdys on länsimaissa harvinainen, mutta dramaattinen tilanne, jossa vaakalaudalla on kahden elämä. Sydänpysähdys voi johtua raskauteen liittyvästä tilanteesta tai muusta sairaudesta, vammasta tai jopa iatrogeenisestä syystä. Raskausviikolta 20-24 eteenpäin kasvava kohtu painaa makuuasennossa ollessa aorttaa ja alaonttolaskimoa huonontaa laskimopaluuta ja kohdun verenkiertoa. Vaikka kohtua kallistettaisiin vasemmalle, niin äidin raskauden aiheuttamat anatomiset ja fysiologiset muutokset huonontavat merkittävästi äidin painelvelytyksen tehoa.

Raskauden aiheuttamien muutoksien vuoksi ajatellaan, että varhain elvytyksen aikana tehty hätäsektio parantaa äidin spontaanin verenkierron palautumismahdollisuuksia. Nykyisissä elvytyksen hoitosuosituksissa kehoitetaan tekemään hätäsektio 4-5 minuutin kuluessa sydänpysähdyksestä, mikäli äidin elvytystoimille ei saada vastetta. Lapsen evakuoiminen kohdun ulkopuolelle mahdollistaa myös vastasyntyneen elvytystoimien aloittamisen. Raskauden kesto vaikuttaa merkittävästi vastasyntyneen selviytymismahdollisuuksiin.

Tässä esityksessä käydään läpi raskaana olevan elvyttämiseen liittyviä asioita ja kerrotaan tapausselostus kenttäolosuhteissa tehdystä hätäsektiosta elvytyksen aikana.